

พฤติกรรมกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี

กรณีศึกษา: เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

MEDIA EXPOSURE BEHAVIOR AFFECTING DECISION-MAKING

TO ELECT A MAYOR OF SUBDISTRICT MUNICIPALITY

MAYOR OF NAIMUANG SUBDISTRICT BAN PHAI

DISTRICT KHON KAEN PROVINCE

มลฤดี ทองสิทธิ์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น (2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น การศึกษาในครั้งนี้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติทดสอบความแตกต่าง และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41 - 50 ปี ระดับการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า (1) ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันในจำนวนนี้ มี 5 ปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมืองอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และ (2) พฤติกรรมกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนที่ต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมืองแตกต่างกัน พบว่า ด้านสื่อสังคมออนไลน์ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ประชากรศาสตร์, พฤติกรรมกรรับรู้, การตัดสินใจ

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This independent study was a survey research. The objectives of this study were 1) to study behavior affecting decision-making to elect a Mayor of Subdistrict Municipality Case study: Mayor of Nai Muang Subdistrict, Ban Phai District, Khon Kaen 2) to study demographic factors and media exposure affecting the decision-making to elect a Mayor of Nai Muang Subdistrict, Ban Phai District, KhonKaen. A questionnaire was used as the research too. Three hundred people who have the right to vote in the area of Nai Muang Subdistrict, Ban Phai District, Khon Kaen were selected as the samples for this research. Data received were analyzed by Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test F-test, (One-Way ANOVA) , Multiple Regression Analysis. Statistical significance was set at the level of 0.05. Result revealed that the majority of the respondents were male, aged between 41-50years old, completed primary school grade 6, were agriculturists, earned average monthly income of not more than 10,000 baht. Results of the hypothetical testing showed that: 1. For six different demographic factors namely gender, age, educational level, occupation and average monthly family income, there were five factors that did not affect the decision-making to elect a Mayor of Nai Muang Subdistrict, Ban Phai District, Khon Kaen, which was gender, age, education level including average monthly income. 2. Different media exposure behavior of the people affected the decision making to elect a mayor of Nai Muang subdistrict differently. there were only two areas on social media and print media affected the decision-making to elect a mayor at statistical significance of 0.05 level.

Keywords: Demographics, Media exposure behavior, decision making

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 (3) กำหนดหลักการไว้ ดังนี้ “รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550)

การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง คือ ระบบการปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ สามารถเลือกตั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตท้องถิ่นของตนได้โดยตรง กล่าวได้ว่า ระบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงนี้ มีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2521 โดย กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบแรกที่นำระบบดังกล่าวมาใช้ อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ที่มีอยู่เพียงแห่งเดียวในประเทศไทย การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง จึงไม่เป็นที่คุ้นเคยนักสำหรับคนไทย

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2564 เห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นของเทศบาล และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2564 เห็นชอบในหลักการแผนการจัดการเลือกตั้งดังกล่าว โดยรับสมัครเลือกตั้ง ระหว่างวันที่ 8-12 กุมภาพันธ์ 2564 และให้วันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2564 เป็นวันเลือกตั้ง การเลือกตั้งในครั้งนี้มีความเข้มข้นมากเท่าที่เคยมีการเลือกตั้งของท้องถิ่นเพราะว่าเป็นการเลือกตั้งภายใต้สถานการณ์ของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเทศบาลเป็นการเลือกตั้งรูปแบบแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนทุกคนมีความตื่นตัวและตื่นตัวในการเลือกตั้งทางการเมืองในรูปแบบท้องถิ่น หลังจากที่ห่างหายจากการแข่งขันทางการเมือง มาประมาณ 10 ปี จากการเลือกตั้งดังกล่าวส่งผลให้นายรัตนชัย วิชัย ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนายกเทศมนตรี เป็นสมัยแรก ซึ่งนายรัตนชัย วิชัย ได้รับความไว้วางใจจากชาวตำบลในเมืองให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง เนื่องจากคุณสมบัติส่วนบุคคลที่เป็นคนมีอัธยาศัยดี เข้าถึงพี่น้องประชาชน พร้อมทั้งมีทีมงานบริหารที่เข้มแข็งเข้าใจเข้าถึงประชาชน นอกจากนี้เหตุผลที่ประชาชนให้ความมั่นใจกับนายรัตนชัย วิชัย คือ การที่เป็นข้าราชการบำนาญ และเคยเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (ส.จ.) จำนวน 1 สมัย มาก่อน

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น และลักษณะทางประชากรศาสตร์ของชาวเทศบาลตำบลในเมืองมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งจนเป็นผลนำมาซึ่งการได้รับตำแหน่ง นายกเทศมนตรีมนตรีตำบลในเมืองสมัยแรก ของนายรัตนชัย วิชัย เพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการศึกษาพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเมืองคนอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

คำถามในการวิจัย

1. การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เป็นอย่างไร
2. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการรับข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอ บ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์และพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
2. พฤติกรรมการรับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกันส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล ในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเนื้อหาที่จะกล่าวถึงดังนี้

1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับด้านประชากรศาสตร์

ลักษณะทางด้านประชากรศาสตร์ ถือเป็นความหลากหลายและแตกต่างเกี่ยวกับบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ลักษณะโครงสร้างของร่างกาย ความอาวุโสในการทำงาน เป็นต้น โดยจะแสดงถึงความ เป็นมาของแต่ละบุคคลจากอดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งความแตกต่างและหลากหลายของบุคคลนี้ สามารถบ่งชี้ ลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกที่แตกต่างกัน การตัดสินใจที่แตกต่างกันที่มีสาเหตุมาจากความแตกต่าง ทางด้านประชากรศาสตร์หรือความเป็นมาของบุคคลนั่นเอง (วชิรวัชร งามละม่อม, 2558) สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) กล่าวว่า ประชากรศาสตร์ เป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการแบ่งส่วนตลาดตามตัวแปร ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ ครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับ

การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลเป็นลักษณะที่สำคัญและเป็นสถิติที่วัดได้ของประชากรและช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาสังคมและวัฒนธรรมช่วยอธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้น ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมีประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมายคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันจะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกันด้วย โดยวิเคราะห์จากปัจจัย ดังนี้

(1) เพศ ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารต่างกัน คือ เพศหญิงมีแนวโน้มมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้นแต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความค่านิยมและทัศนคติ ทั้งนี้ เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

(2) อายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม คนที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ชีตถืออุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่คนอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษ์นิยมยึดถือการปฏิบัติ ระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้ายกว่าคนที่มีอายุน้อยเนื่องมาจากผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน

(3) การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทัศนคติและพฤติกรรมแตกต่างกัน คนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ

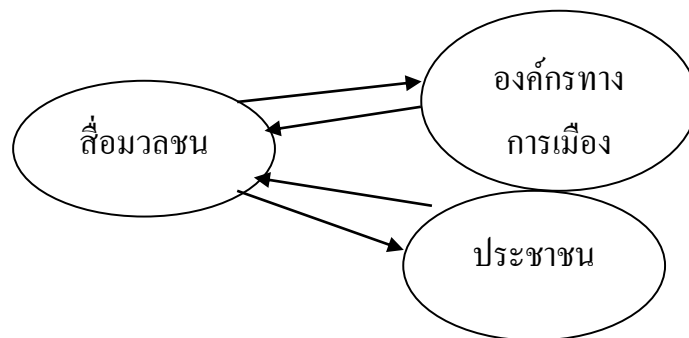
ถ้าไม่มีหลักฐาน หรือเหตุผลเพียงพอ

(4) สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้ และสถานภาพทางสังคมของบุคคล มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารเพราะแต่ละคนมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ ทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน ปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสารแต่ละคน เช่น ปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมที่จะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสาร

2) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้น ขึ้นอยู่กับบุคคลจะแสวงหาความรู้เพื่อให้ได้ ตามความต้องการของตนเอง หรือแสวงหาสิ่งที่ตนเองสนใจและอยากรู้ตามเวลานั้น ๆ เพราะการ เปิดรับข่าวสารตามเวลาที่ตนเองสนใจนั้นจะทำให้ตนเองรู้สึกผ่อนคลาย สามารถจดจำกับสื่อที่นำมาเสนอได้เป็นอย่างดี ส่วนแนวคิดหรือกระบวนการสื่อสารทางการเมืองก็ย่อมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ชิดกับการสื่อสาร เช่นเดียวกับกระบวนการอื่น ๆ ในสังคม การสื่อสารจะมีบทบาทหน้าที่หลักในการถ่ายทอดความรู้และ

ข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ในระบบการเมืองการสื่อสารในลักษณะนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการสื่อสารทางการเมืองนั่นเอง ซึ่งปราศจากการสื่อสารทางการเมืองแล้วก็จะมิบุคคลเพียงไม่กี่คนที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น ที่จะทราบถึงความเป็นไปในกระบวนการทางการเมือง ซึ่งความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในระบบการเมืองนั้น จะช่วยให้ประชาชนตัดสินใจในประเด็นทางการเมืองต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล นั่นคือ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง จากแบบจำลองการสื่อสารทางการเมืองของ Brian McNair (1999) ได้มีการระบุถึงคุณลักษณะ 3 ประการของการสื่อสารการเมืองไว้ ดังนี้ (1) การสื่อสารทุกรูปแบบที่ดำเนินการโดยนักการเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการเมืองโดยมีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง (2) กิจกรรมการสื่อสารที่สื่อมวลชนนำเสนอเกี่ยวกับการเมือง เช่น การรายงานข่าว บทบรรณาธิการ ฯลฯ (3) การสื่อสารที่สื่อมวลชนและผู้เลือกตั้ง ส่งถึงนักการเมือง ดังแผนภาพต่อไปนี้

3) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

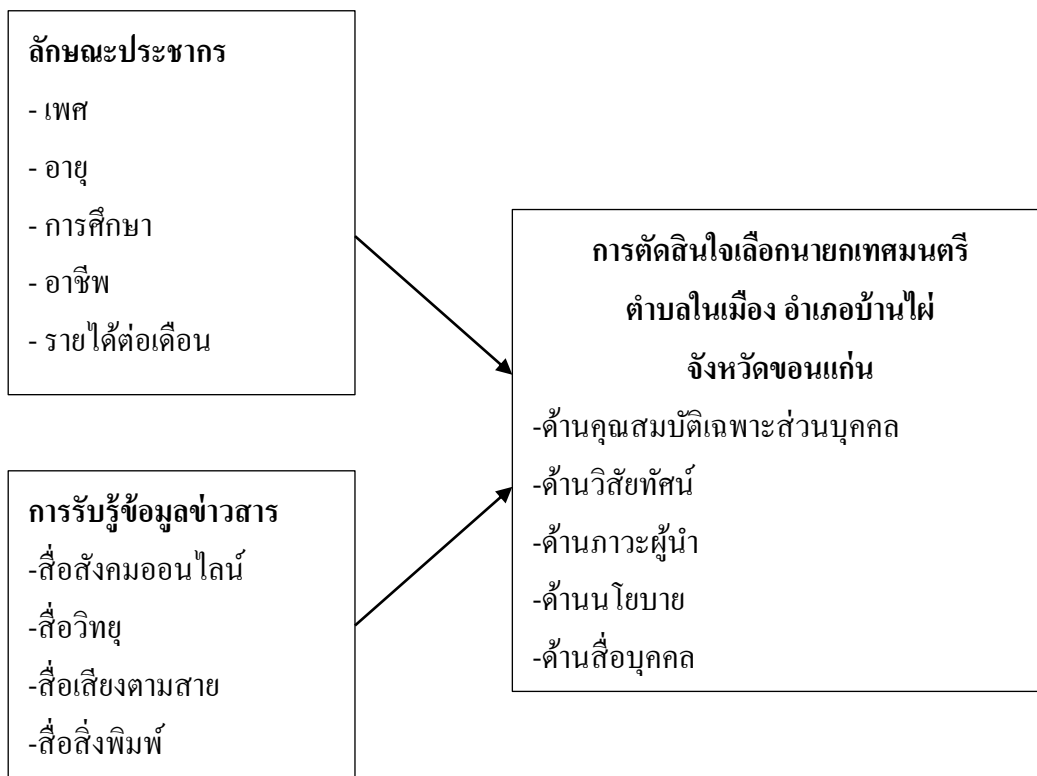
การตัดสินใจ คือ การเลือกเอาทางเลือกของวิธีการกระทำทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่ เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการตัดสินใจคือการแยกแยะตัวปัญหา การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหา การประเมินค่าข่าวสาร การกำหนดทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหา การเลือกทางเลือก และการปฏิบัติตามการตัดสินใจ ผู้ตามในเรื่อง การแลกเปลี่ยนชนิดกันไว้ดีกว่าแก้ เช่น การให้รางวัลหรือผลตอบแทน ผู้นำต้องแสวงหาข้อมูล ความต้องการของผู้ตาม ต้องทำงานอะไร แสดงบทบาทอย่างไรงานจึงสำเร็จได้ แรงจูงใจของผู้ตามจะสูงขึ้นเมื่อทั้งสองฝ่ายมีความต้องการที่สอดคล้องกัน แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนเชิงรุกนี้ มีความคล้ายกับทฤษฎีวิถีทางเป้าหมายของ (House and Mitchell, 1974, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลากรณ์, 2552, หน้า42)

4) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัชพล พุทธิรักษา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี : ศึกษากรณีเทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะของ

ประชากรศาสตร์ที่มีผล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านพรรคที่สังกัดของผู้สมัคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากเครื่องมือแบบสำรวจที่ได้จัดทำขึ้น

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 6,968 คน ในเขตเทศบาลตำบลในเมือง ตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง ที่ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งคำนวณได้โดยใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544, หน้า 127; อ้างอิงมาจาก Yamane, 1973, p. 251) พบว่า ต้องกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างมี จำนวน 300 คน การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ระดับ 0.05 สุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้าน รวมเป็น 300 คน ผู้ศึกษาได้สุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็นแบบการสุ่มอย่างง่าย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้ศึกษามีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย ดังนี้

1) ลักษณะประชากร แบ่งออกเป็น 5 ปัจจัย

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้ต่อเดือน

2) ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- สื่อสังคมออนไลน์
- สื่อวิทยุ
- สื่อเสียงตามสาย
- สื่อสิ่งพิมพ์

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

- ด้านคุณสมบัติเฉพาะส่วนบุคคล
- ด้านวิสัยทัศน์
- ด้านภาวะผู้นำ
- ด้านนโยบาย
- ด้านสื่อบุคคล

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสู่ การสร้างกรอบแนวคิด จากนั้นได้นำกรอบแนวคิดที่ได้ไปสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คำถามจำนวน 14 ข้อ ประกอบด้วย

1. สื่อสังคมออนไลน์ จำนวนคำถาม 5 ข้อ
2. สื่อวิทยุ จำนวนคำถาม 3 ข้อ
3. สื่อเสียงตามสาย จำนวนคำถาม 2 ข้อ
4. สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวนคำถาม 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น คำถามจำนวน 25 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านคุณสมบัติเฉพาะส่วนบุคคล จำนวนคำถาม 8 ข้อ
2. ด้านวิสัยทัศน์ จำนวนคำถาม 4 ข้อ
3. ด้านภาวะผู้นำ จำนวนคำถาม 5 ข้อ
4. ด้านนโยบาย จำนวนคำถาม 4 ข้อ
5. ด้านสื่อบุคคล จำนวนคำถาม 4 ข้อ

สำหรับส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบ Rating Scale มี 5 ระดับ และสร้างขึ้นตามหลักของลิเคอร์สเกล (Likert Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองมากที่สุด คือ

ระดับ 5 หมายถึง ระดับการรับรู้ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับการรับรู้ มาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการรับรู้ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการรับรู้ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการรับรู้ น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เป็นคำถามแบบเปิดกว้าง ให้ผู้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

5. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ใช้ มาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเบื้องต้น ดังนี้

5.1 ความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แนวคิด สำนวนภาษา และการใช้ข้อความที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยได้ทำการปรึกษา และสอบถามความ

คิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือกับกลุ่มทดสอบ

5.2 ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot test) กับกลุ่มทดสอบ โดยมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน ก่อนการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยใช้เทคนิคการวัดความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Internal Consistency Method) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha) ซึ่งจะยอมรับการทดสอบเมื่อ มีค่า Alpha มากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560) และเพื่อตรวจสอบความแม่นยำและความเหมาะสมของแบบสอบถาม เพื่อการสื่อสารที่ถูกต้องตรงกัน คำนวณค่าความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ได้ค่าดังนี้

หัวข้อ	Reliability Statistics	
	Cronbach's Alpha	N of Items
1. แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรับรู้ฯ	.943	14
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือก	.819	25
ค่าความเชื่อมั่นรวม	.935	39

6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในการเก็บข้อมูลโดยทำการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมีจำนวน 300 คน โดยจะดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) ทำการส่งแบบประเมินชุดจริงที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป
- 2) ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดและนำคะแนนที่ได้ทำการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการทางสถิติ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบและมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

1.1) การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ และ ร้อยละ

1.2) วิเคราะห์พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกนายกเทศมนตรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3) วิเคราะห์การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ Independent-Samples t-Test เพื่อทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม และใช้ One-Way ANOVA เพื่อทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป

3) การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย และศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัย

(1) ข้อมูลส่วนบุคคลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.00 ส่วนใหญ่มีอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.00 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 34.67 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ของครอบครัวไม่เกิน 10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 39.67

(2) ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ประชากรมีพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทาง Face book มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .840 รองลงมา คือ ประชาชนมีพฤติกรรม การรับรู้ข้อมูลทางเสียงตามสายในหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .895 และน้อยที่สุด คือ ประชาชนมีพฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลทางวิทยุกระจายเสียง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.331 และอินสตาแกรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.354 ตามลำดับ

(3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือก นายกเทศมนตรี จากการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นประชาชนมีการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านคุณสมบัติเฉพาะส่วนบุคคล ด้านวิสัยทัศน์ ด้านภาวะผู้นำ

(4) ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาและวิเคราะห์สมมติฐานที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีที่แตกต่างกันไปตามลักษณะทางประชากร ผลการทดสอบสมมติฐานคือ สอดคล้องที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ อาชีพ

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมการรับรู้ของประชาชนที่ต่างกันส่งผลให้การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมืองแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานคือ สอดคล้องที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ด้านสื่อสังคมออนไลน์และด้านสื่อสิ่งพิมพ์

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นที่เป็นผลการวิจัย ซึ่งสามารถอภิปรายผลของการวิจัย ได้ดังนี้

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมืองหรือไม่ จากการศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งสอดคล้องกับ รัชพล พุทธิรักษา (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณี เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” ผลการศึกษาพบว่า (1) ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของประชากรศาสตร์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่า ในภาพรวมเพศ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พฤติกรรมการรับรู้ของประชาชนส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมืองหรือไม่ จากการศึกษาการรับรู้ของประชาชนส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ด้านสื่อสังคมออนไลน์ ด้านสื่อวิทยุ ด้านสื่อเสียงตามสาย และด้านสื่อ

สิ่งพิมพ์ พบว่า ด้านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ ที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ เรืองพจน์ วรเจนวนิชย์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ศึกษากรณีการเลือกตั้ง ปี พ.ศ. 2555” ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์เลือกตั้ง จากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่อบุคคล ตามลำดับ ส่วนสื่อวิทยุ อยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อศึกษาถึงเหตุผลเชิงลึกที่ประชาชนชาวตำบลในเมืองใช้อะไรเป็นปัจจัยในการตัดสินใจในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเมือง
2. ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง
3. ควรมีการศึกษาเพิ่มในเรื่องปัจจัยของสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลในเมือง

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2539). รวมกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ณัฐพงศ์ นิลาทะวงศ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี ศึกษากรณี :เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.ม. (การเมืองการปกครอง). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิม ดั่งสมชัยศิลป์. (2553). พฤติกรรมการรับรู้โฆษณาบริเวณสถานีและขบวนรถไฟฟ้ามหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นันทนา นันทวโรภาส. (2558). สื่อสารการเมือง: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: แมสมีเดีย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

เมฆิยา ญาณจินดา. (2558). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์กับทัศนคติ และ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร. ประชุมวิชาการ ระดับชาติ ประจำปี 2558 คณะนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการจัดการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ หัวข้อ “นวัตกรรมการนิเทศศาสตร์และการจัดการ”, 2, น. 62-77.

รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). ค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2564 จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=561157&ext=pdf>

รัชพล พุทธิรักษา. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: ศึกษากรณี เทศบาลนคร อุตรธานีอำเภอเมืองจังหวัดอุตรธานี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.

เรืองพจน์ วรเจนวณิชย์ และคณะ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วน จังหวัดขอนแก่น. สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2552). ภาวะผู้นำในมวลสาระชุดทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 5-8 (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

Almond, G. A. & Powell, G. B. (1978). *Comparative politics: System, process, and policy* (2nd ed.). Boston: Little Brown.

Berlo, D. K. (1960). *The Process of Communication: An Introduction to Theory and Practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.

Kotler, P. (1997). *Marketing management: Analysis, planning, implementation and control* (9th ed.). New Jersey: A Simon & Schuster.

McNair, B. (1999). *An Introduction to Political Communication*. London: Routledge.

Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory*. New York : Harper and Row.